

تحقق رویای «بن‌لادن» کشته‌شده توسط «داعش»

دشمن دور، دشمن نزدیک

ترجمه: محمدحسن ابیکچی

«باراک اوباما» رییس‌جمهوری آمریکا آن را جنگ نمی‌داند و کنگره آمریکا هم هنوز اجازه جنگ را صادر نکرده، اما آمریکا با کمک سازمان سیا برنامه‌های خود را برای جنگی تمام‌عیار با داعش در سوریه طراحی کرده است. در عراق نیز خلبانان آمریکایی برای اولین‌بار بعد از سال ۲۰۱۱ و با همکاری نیروی هوایی آن کشور اهداف موردنظر را در نزدیکی بغداد هدف قرار داده‌اند. از همین‌جا بسیاری زمینه‌های آغاز نبرد آمریکا را به تصویر کشیده‌اند.

جنگ آمریکا با داعش دوبخش عمده دارد؛ در ۱۷سپتامبر مجلس نمایندگان آمریکا ضمن تصویب لایحه حمایت دولت تا اواسط ماه‌دسامبر بر طرفداری از این اتفاق پرده برداشت؛ بودجه خاصی که دولت آمریکا برای آموزش ویژه نیروهای خود برای مقابله با حامیان داعش در سوریه به آن نیاز دارد؛ توافقی که حاصل اتفاق‌نظر ۱۵۹جمهوریخواه و ۱۱۴نماینده دموکرات بود. برعکس، چنین برنامه‌ای تصمیم ائتلاف ۸۵نماینده دموکرات ضدجنگ و ۷۱دموکرات جنگ‌طلبی است که خواهان مداخله مستقیم بیشتر قوای آمریکا در سوریه است. بررسی‌های اکونومیست نشان از احتمال موافقت سنا با چنین توافقی دارد. بنابراین از هم‌اکنون افکار عمومی در آمریکا به‌شدت تحت‌تاثیر چنین اتفاقی قرار گرفته است. درست یک‌سال پیش، وقتی«بشار اسد» را به استفاده از سلاح شیمیایی در مناطق اطراف دمشق محکوم کردند، اوباما نتوانست آرای لازم را برای حمله هوایی کسب کند.

از زمان آغاز حرکت‌های طرفداران داعش و مقابله غرب با آن که به‌شدت در رسانه‌های جمعی به تصویر کشیده شد، افکار عمومی آمریکا به‌شدت موضوع را پیگیری می‌کند. در واقع، بررسی‌ها نشان از تلاش جریان‌هایی برای تغییر وجه نظر مردم از مخالفت با جنگ به سمت طرفداری از دخالت مستقیم نظامیان آمریکایی در منطقه (سوریه) قرار دارد. در نظرسنجی‌های انجام‌شده ۶۰درصد جامعه آمریکا دخالت کشورشان در مقابله با حرکت‌های اخیر در منطقه خاورمیانه را به سود منافع ملی و فقط کمی بیش از ۱۰درصد پاسخ‌دهندگان آن را به ضرر دانسته‌اند. علاوه بر این، باور عمومی جامعه را به سمتی کشانده‌اند که بتواند بیشتر مردم را (۴۰درصد) موافق مقابله با داعش آن هم از طریق حملات هوایی بدانند. در این میان، فقط ۱۵درصد با هرگونه عملیات نظامی آمریکا مخالفت کرده‌اند.(وال‌استریت‌ژورنال،سپتامبر ۲۰۱۴).

وزیر دفاع آمریکا اعلام کرد حمایت از این تصمیم دولت هزینه‌ای برابر ۵۰میلیون‌دلار خواهد داشت که بخش عمده آن برای آموزش نظامی نظامیان در عربستان سعودی اختصاص خواهد داشت. البته هزینه قابل‌توجهی نیز مربوط به تهیه و تجهیز ابزار جنگی خواهد بود؛ برنامه آموزش نظامی چندین‌هزارنیرو که زمانی لازم را هم برای خود صرف خواهد کرد. این تصمیم بنابر اطلاعاتی است که آمریکا از توان رزمی پیشرفته گروه‌های داعشی دارد.

اما در عراق، با توجه به ویژگی حامیان داعش استراتژی متفاوتی برقرار خواهد بود. آمریکا در حال افزایش نیروهای خود در این کشور است؛ حضور یک‌هزارنظامی در عراق بدون هیچ‌گونه ماموریت حمله که بسیار مورد تاکید شخص اوباما بود. برخی از این نیروهای مستقر مجبورند با ارتش عراق همکاری داشته باشند که البته به وقت ضرورت برنامه دخالت نظامی آمریکا نیز محقق خواهد شد.

تفاوت عمده در عراق و سوریه، شکل صف‌آرایی نیروها خواهد بود که در این رابطه سیاست خارجی اوباما هم نقش دارد. تصمیم اجرایی رییس‌جمهور آمریکا نیز در دخالت مستقیم نظامی مراحلی دارد که عبارتند از تهدید جدی امنیت آمریکا، درخواست جدی حضور نظامی آمریکا یا رفع ابهامات قانونی شورای‌امنیت در عملیات نظامی در منطقه.

در مورد عراق، از آمریکا برای حضور درخواست شده بنابراین حضور نظامیان و حملات هوایی آمریکا در این کشور هم دارای توجیه لازم است. در سوریه، این سیاست محقق نشده و نظامیان آمریکا حضوری نخواهند داشت. حالا یکی از مذاکرات سران آمریکا مربوط به امکان ورود نیروهای آمریکایی از طریق سرحدات مرزی عراق به خاک سوریه است.

دیگر سیاست خارجی اوباما به سخنانش در ۱۰سپتامبر درخصوص حمایت از شورشیان سوریه و در نهایت تضعیف حرکت داعش است. اوباما در این سخنرانی اعلام کرد قوای نظامی کشورش تنها پس از موافقت کنگره می‌توانند وارد عملیات شوند؛ عملیاتی که فقط سه‌روز بعد از واقعه ۱۱سپتامبر به دستور«جورج بوش» رییس‌جمهوری سابق آمریکا و درست یک‌سال بعد از آن نیز در مورد آن تصمیم‌گیری شد. به‌هرحال، تامین امنیت تهدید از بین‌بردن سد موصل برای آمریکا حداقل خطرش در ناامنی برای دیپلمات‌های آمریکایی در سفارتشان در بغداد است. در این میان، برخی جناح‌ها در آمریکا با همکاری نظامی عربستان سعودی، ترکیه، قطر و امارات در دخالت نظامی موافقت جدی دارند. یکی از سران نظامی آمریکا بر این باور است که حتی اگر دخالت نظامی آمریکا برای مقابله با داعشی‌ها طول بکشد، کمک‌های کشورهای حاشیه خلیج‌فارس بسیار موثر خواهد بود.

اما جدای از همه موارد، آنچه برای اوباما زنگ خطر جدی است، کاهش حمایت مردمی از او بلافاصله پس از دخالت نظامی در منطقه خواهد بود. گذشته از سیاست‌های سران آمریکا در عملیات جنگی در خاورمیانه از دهه ۱۹۹۰ تاکنون در کارزارهای کویت، عراق و پیامدهای ۱۱سپتامبر ۲۰۱۱، اینک نوبت آن فرارسیده تا باردیگر رییس‌جمهور آمریکا در راستای ادامه سیاست اسلاف خود به بهانه مقابله با داعشی‌ها، خواهان خلافت اسلامی در منطقه‌ای شامل سرزمین سوریه و عراق شود.

تفاوت عمده در عراق و سوریه، شکل صف‌آرایی نیروها خواهد بود که در این رابطه سیاست خارجی اوباما هم نقش دارد. تصمیم اجرایی رییس‌جمهور آمریکا نیز در دخالت مستقیم نظامی مراحلی دارد که عبارتند از تهدید جدی امنیت آمریکا، درخواست جدی حضور نظامی آمریکا یا رفع ابهامات قانونی شورای‌امنیت در عملیات نظامی در منطقه

این روزها، جمعیت انبوهی از جماعت اهل‌تسنن با پوشش خاص و شور زیادی ضمن داشتن دستور کشتار وسیع، ادعای تاسیس همین خلافت را دارند؛ حرکتی که می‌تواند فرزند ناخلف القاعده باشد. رهبران داعش ضمن تزریق و تشویق روحیه جاه‌طلبی سیاسی و خشونت و قساوت ویژگی تجاوز و بی‌رحمی را در شخصیت حامیان خود توسعه داده‌اند. آنها در آرزوی تحقق آن خلافتی هستند که رهبر القاعده یعنی«اسامه بن‌لادن» آرزوی دیرینه آن را داشت.

یکی از بانیان فکری القاعده اعتقاد دارد خلافت اسلامی موردنظر داعش همچون ماشین کشتار و خرابی عمل می‌کند. یکی از راهکارهای این حرکت تلاش رسانه‌ای گسترده‌ای است که از طریق ویدیو برای جهانیان روحیه خشم و قساوت را نشان می‌دهد. البته نباید از همراهی طرفداران داعش از کشورهای غربی و کردهای ترکیه و برخی کشورهای عربی و نیز اسراییل غافل ماند.

تقویت قوای داعشی‌ها در منطقه خاورمیانه، دارای نتایج و پیامدهای جدی سیاسی است که از دوران سقوط دیکتاتوری صدام تا تحولات سال‌های گذشته (شمال‌آفریقا) منطقه را شامل می‌شود. یکی از مفروضات مطروحه در بیان علت شکل‌گیری گروه‌های داعشی، اجرای سیاست‌هایی همچون تحریک دشمنی و اختلاف بین شیعه و سنی است که عمده آن در دوکشور بحرین و لبنان جریان دارد.

اما از جانب دیگر، دنیا به‌تدریج شاهد حجیم‌شدن قوای داعش است. تجهیز نظامی و مالی، این حرکت تروریستی را فعال کرده است. فقط از ناحیه فروش نفت و آزادسازی گروگان‌های دربند روزانه یک‌میلیون‌دلار عاید داعش می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد در حال حاضر، جمعیت داعش و حامیان آنها بین ۳۰ تا ۴۵هزارنفر است که قریب سه‌چهارم این تعداد کاملا حرفه‌ای و آموزش‌دیده هستند. یکی دیگر از امتیازات داعشی‌ها امکان جذب بیشتر سربازان داوطلب آماده به عضویت در داعش در برابر دیگر گروه‌هاست. در این میان، سهولت دسترسی به سوریه از طریق ترکیه عامل بسیار مهمی است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد در بین داوطلبان ورود به داعش گذرنامه‌های خارجی متنوعی است که ۱۲هزارجلد گذرنامه فقط در سوریه صادر شده (شاید سه‌هزار از این تعداد مربوط به کشورهای غربی باشد) و بیشتر این افراد به واسطه فریب رهبران داعش در دادن پول و دیگر امکانات زندگی به این سمت کشیده شده و با گروه‌های دیگر رقابت هم دارند که برای نمونه برنامه عضویت در گروه داعشی «جبهه النصره» زبانزد چنین سیاستی است.

بسیاری از آنها از ناحیه ابوبکر بغدادی «رهبر گروه» جذب شده و برخی دیگر نیز افسران ارشد ارتش صدام هستند. یکی از ویژگی‌های حرکت داعش، ترکیبی از جدیت استراتژیک، توانایی خاص در طراحی و برنامه‌ریزی پیچیده عملیات نظامی همزمان در سوریه و عراق و پیوند دقیق رزم‌هایی است که بتواند باعث تحریک شورشیان شود. یکی دیگر از ابتکارات داعشی‌ها در استفاده از تکنیک نوین ابزار جنگی و روش‌های کاربردی آنها در عملیات است. طراحی حمله به اهداف از پیش تعیین‌شده، حملات انتحاری و گروهی زرهی، موشک‌های ویژه ضدهوایی به همراه روحیه خشونت‌طلبی، سرعت بالا، قدرت جنگی و برخورداری از هوش و استعداد لازم قابل ذکر است.

در حالی که القاعده در کمین حمله به اهداف آمریکا و اروپا به‌عنوان «دشمن دور» است، نظر مراکز اطلاعاتی هم‌اکنون دلمشغولی حرکت داعش اهداف «دشمن نزدیک» است. داعش دلخوش تهدید علیه منطقه خاورمیانه است. در صورت موفقیت وصول به اهداف دیگر گروه‌های تروریستی چون «بوکوحرام» در نیجریه، درصدد هم‌چشمی کردن و رقابت با روش کاری داعش است که بتواند بخش وسیع‌تری از مناطق نیجریه را تحت کنترل خود درآورد.

با توجه به شکل غیرانسانی ایدئولوژی داعش به انضمام«تبلیغ رفتاری»، مهارت‌های سازماندهی‌شده و گذرنامه‌های غربی احساس تنفر از آمریکا و داعیه رهبری جهاد جهانی برای داعش متصور است. داعش در نهایت علیه دشمنان دور نیز قیام خواهد کرد. توانایی این حرکت به‌عنوان آهنربای خارجی‌ها به‌خصوص جوانان مسلمان تندرو از کشورهای اروپایی، موجب ترس بیشتر غربی‌ها می‌شود؛ چرا که اگر بعضی از جوانان جنگجو خیال برگشت به کشورهایشان را داشته باشند، امنیت در آن مناطق در غرب بسیار مورد تهدید قرار خواهد گرفت. نمونه چنین اتفاقی را می‌توان در کشتار چهارنفر در موزه اسراییلی بروکسل در ماه‌می گذشته شاهد بود.

اعضای حرکت داعش که در شبکه‌های اجتماعی ظاهر می‌شوند، به‌خوبی با احساسات دوگانه ترس و خوشی آمریکایی‌ها بازی می‌کنند. اما ضعف حرکت داعش و عدم‌امنیت‌خاطر از اتفاقات احتمالی آتی، تفکرات مردم بومی مناطق درگیر را تغییر می‌دهد. ترس از اینکه از طرف مردم به‌عنوان اقلیتی مغضوب «سنی‌های مدرن» از مناطق تحت‌کنترل گسیل داده شوند.

طرفداران تاسیس خلافت اسلامی باید از هم‌اکنون بتوانند منطقه‌ای را به وسعت ۴۶۰مایل (۷۴۰کیلومتر) از بغداد تا حلب (بزرگ‌ترین شهر سوریه) تحت کنترل و نظارت خود قرار دهند و نیز زمانی که قصد و برنامه تهاجم یا حمله‌ای را دارند، باید بدانند مسیر کارزارشان وسعت زیادی با فضای بازی است که نمی‌توانند از حملات هوایی علیه آنها در امان باشند.

با حمایت نظامی آمریکا، نظامیان عراقی و شیعه ضمن ترک منطقه «آمرلی» که خانه مردم ترکمن شیعه است، آنجا را ترک کرده‌اند. حملات هوایی تاکنون بسیاری از تجهیزات نظامی داعشی‌ها را در منطقه کردنشین نزدیک کرکوک و موصل از بین برده است.

از طرفی، داعش نیز برای حفظ امنیت خود لازم است با اقوام ناراضی سنی همکاری داشته باشد که خود می‌تواند به ائتلافی علیه شیعیان چه در بدنه دولت یا گروه‌های مردمی نتیجه دهد. اینک دولت جدید عراق برخی تغییرات تاکتیکی را نسبت به دولت قبلی پیش‌رو قرار داده اما مقابله با داعش از جمله اهداف مهم دولت است.

از جانب دیگر، در سیاست مبارزه با داعش عقب‌راندن این گروه از منطقه شرق سوریه که یکی از حوزه‌های اصلی داعش است، بسیار مهم است. آمریکا به‌خوبی سیاست روسیه را در وتوکردن هرگونه اقدام نظامی علیه سوریه می‌داند؛ همان‌گونه که در گذشته اتفاق افتاد و بنابراین دخالت آمریکا در این کشور در مقایسه با عراق بسیار متفاوت خواهد بود. هر چند در روزهای اخیر حملات هوایی آمریکا را به همراهی کشورهای همسو بر مناطقی از پایگاه‌های داعش در خاک سوریه شاهد بودیم.

گروه‌هایی از سنی‌های غیرافراطی نیز داعشی‌ها را از ابتدای سال‌جاری در مناطقی چون حلب و شمال غربی به بیرون راندند اما با بازگشت دوباره در مقابله نیروهای دولتی قرار گرفته‌اند. البته اوباما هم بدون ارایه هیچ‌گونه راه‌حل سیاسی معقول برای بحران سوریه دست به حملات هوایی اخیر به بهانه مبارزه با داعش زده است. آمریکا و غرب تصور می‌کنند پدافند نیروی هوایی سوریه قدرت مقابله با حملات هوایی را ندارد. هرچند آمریکا و متحدانش ترس فراوانی نیز از شیعیان دارند. برای همین، آمریکا درصدد جذب ائتلاف بیشتری است و البته هرگونه اقدام دیپلماتیک نیز برای آمریکا امری ساده نخواهد بود. در واقع، آمریکا در حال ازدست‌دادن «هژمونی» خود در جهان و به‌خصوص در منطقه خاورمیانه است؛ در حالی که منطقه در برابر کاهش برتری آمریکا شرایط بسیار حساس‌تری داشته و افزایش حرکات جهادی دال بر این ادعاست؛ درگیری‌های بین اسراییل و برخی کشورهای حوزه عربی، تقابل ترکیه و کردها و به‌خصوص تقابل شیعه و سنی که دوکشور ایران و عربستان سعودی را نیز در این شرایط بیشتر از گذشته وارد موضوع کرده است.

از نگاهی دیگر، شرایط فعلی تحولات شمال آفریقا و موقعیت فعلی دولت مصر و برخی حاکمیت‌های محافظه‌کار عربی در برابر آمریکا و همچنین اتفاقاتی که برای اخوان‌المسلمین مصر افتاد، شرایط را برای ترکیه و قطر از نظر نوع روابط و همکاری با منطقه عربی بسیار متفاوت‌تر خواهد کرد. به هرحال، آنچه در منطقه مهم خاورمیانه برای آمریکا و متحدانش بیش از گذشته حساس و مهم است، چگونگی برخورد و مقابله با گروه‌های شیعه، سنی، کرد، جهادی (داعشی و...) و سایر گروه‌هاست که می‌تواند اتفاقات غیرقابل پیش‌بینی‌ای را هم به‌دنبال داشته باشد هرچند هم آمریکا بتواند از عهده سرکوبی داعش برآید.

منبع: اکونومیست

یادداشت

استراتژی خاص آقای رییس‌جمهور

وقتی تصمیم آمریکا منجر به گسترش جنگ با داعش در سوریه شد، به‌نظر استراتژی خاصی را دنبال می‌کرد: «افزایش حداکثری حمایت اهل‌تسنن در منزوی‌کردن و شکست نهایی افراط‌گرایان.» آمریکا با حکومت «بشاراسد»، رییس‌جمهوری سوریه اتحادی نخواهد داشت بلکه بر عکس، با تحریک شورشیان میانه‌رو قصد دارد تا دوهدف سرکوبی داعش و نیز مقابله با ارتش بشار اسد را مدنظر قرار دهد. دوهفته آغازین حمله هوایی آمریکا بسیار حالت مغشوشی داشت. اگرچه داعش در برخی مناطق به عقب رانده شد، اما در جاهایی نیز پیشروی داشته‌اند. خبر ورود آنها به خاک عراق وحشت زیادی را در میان مردم ایجاد کرد و در هفته‌ای که گذشت، نزدیک بود بر قلمرو کردهای سوریه در منطقه عین‌العرب (کوبانی) در مرز ترکیه نیز تسلط یابند. بیشتر نگرانی آمریکا کسب رضایتمندی مردم سوریه است. برخی انتقاد می‌کنند که آمریکا به جای هدف قراردادن اسد، در حال مقابله با دشمنان رییس‌جمهور سوریه است و بعضی هم به این انتقاد دارند که آمریکا شهروندان سوری را به جای داعش هدف قرار داده و البته نقد مهم‌تر اینکه هدف اصلی آمریکا جنگ با اسلام است. یک‌دلیل دیگر ناراحتی سوریه، نه‌تنها حملات هوایی به داعش بلکه این موضوع است که آمریکا «جبهه النصره»، یکی از قوی‌ترین گروه‌های مبارز علیه حکومت سوریه را هدف حملات خود قرار داده است. ادعای آمریکا حمله به گروه خراسان وابسته به القاعده و «جبهه النصره» بوده که منتقدان این ادعا را قبول ندارند. بر عکس، داعش در آغاز عملیات در برابر شورشیان و کردها قصد داشت منطقه را برای حاکمیت خود اختصاص دهد. حالا خطر اینجاست که جدای از وحدت درونی مجاهدان داعش، چه‌بسا «جبهه النصره» بخواهد با داعش متحد شود تا هردو گروه هدف آمریکا قرار گیرند. احتمال می‌رود این دو گروه، گروه‌های دیگری را نیز درون خود جذب کنند. در روز۲۴سپتامبر، گروه جهادی الجزایری «جندالخلیفه»، با داعش بیعت کرده و در آغاز اعلام وفاداری خود به داعش، یک گردشگر فرانسوی ۵۵ساله را به گروگان گرفت و سر برید. خط فکری گروه‌های شورشی، انتقاد به آمریکا به دلیل عدم‌همکاری با آنها در عملیات است. تاکنون مواضع داعش در منطقه شرقی حلب مورد حمله قرار نگرفته است. آمریکا در نظر دارد نسبت به آموزش نظامی برای حداقل پنج‌هزار شورشی سوری در آینده نزدیک اقدام کند، اما این حرف‌ها در گذشته نیز از طرف آمریکا زده می‌شد. از طرفی، حملات آمریکا تاکنون اهداف غیرنظامی و شهروندان سوری را هدف قرار داده که خشم ملت سوریه را افزایش داده است. در حال حاضر، بیشتر مردم سوریه تصورشان این است که هدف حملات هوایی آمریکا و غرب مواضع داعش نبوده، بلکه هدف این حملات شهروندان سوری است.

آمریکا براین باور است که معدود مسلمانان سنی‌مذهب سوری، داعش را به عنوان هم‌پیمانانی شایسته می‌دانند و از جانب دیگر، انشعاب فرق دینی در سوریه بسیار کمتر از عراق است. بنابراین سخت نیست که سنی‌ها را برای همکاری با دیگر فرق دینی جلب خود کرد. در عراق، برعکس سوریه، مداخله نظامی برای کمک به دولت و توقف عملیات داعش در کشتار «یزیدی‌ها»، بدین معنی است که آمریکا از طرف سنی‌ها به‌عنوان قدرت هوایی حامی تشیع و اقلیت‌ها عمل می‌کند. باوجود فرصت «حیدرالعبادی»، نخست‌وزیر جدید عراق، پیش‌بینی می‌شود که جداکردن سنی‌ها از گروه‌های جهادی خیلی هم کار راحتی نباشد چراکه در حال حاضر سنی‌های عراق این گروه‌ها را حامیان خود در برابر شیعیان می‌دانند. اینک بسیاری از گروه‌های شورشی بدشان هم نمی‌آید که گروه «جبهه النصره» را هدف حملات ببینند و بسیاری از شهروندان، افراط‌گرایی داعش را قبول ندارند. برخی تحلیل‌ها نشان می‌دهد که براساس طرحی، چه بسا برخی مسلمانان منطقه را به سمتی جلب کنند که نتیجه آن نوعی ابهام و پیچیدگی مرز بین افراط‌گرایی و اعتدال اسلامی باشد. آمریکا و متحدانش با موفقیت و بدون هیچ واهمه‌ای در چنین برنامه‌ای، اقدام به آموزش نظامی و تجهیز جنگجویان مسلمان معتدل خواهند کرد که به‌زودی آنها هم به جهادگران افراطی بپیوندند. هرچند در این میان حداقل یک نگرانی برای آمریکا وجود دارد و آن طرح متقاعدکردن اکثر مردم سوریه است که بدانند دیگر توپ در زمین آنهاست؛ چه‌بسا، بزرگ‌ترین پیروز کارزار، گروه داعشی باشد که در برنامه تصور آن نمی‌رفت.

منبع: اکونومیست

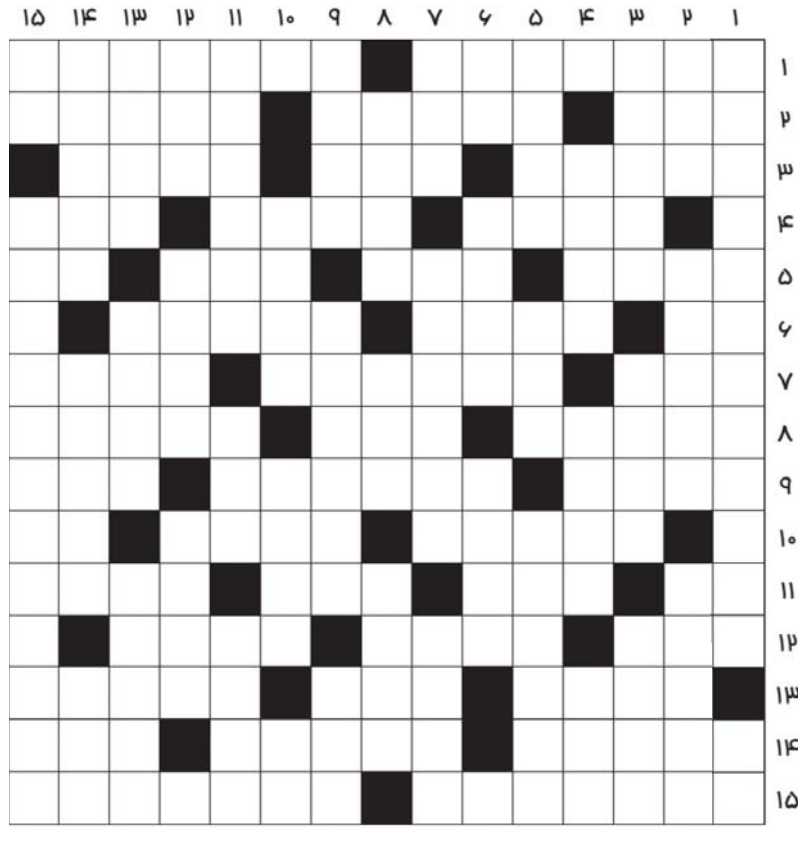
جدول ۲۰۹۸ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- اصرارکردن- وسایل ساخته شده از آهن با طرح هنری ۲- ریسمان- جملگی – خداشناس و موحد ۳- واداشته شده – درخواست از خدا- افسونگر ۴- سنجش – حاجت و نیاز- کلاه شاهی ۵- سازی باستانی- بی‌سواد – طایفه، قبیله- تکیه بر پشتی ۶- مخفف اگر- همنشین- تشنه ۷- اراده- از باشگاه‌های فوتبال انگلیس- صادق و بی‌ریا ۸- بداخلاق- واحد شمارش برگ‌های کتاب- چوپان ۹- صادرکردن- برجسته‌ترین اثر نظامی گنجوی- از اعمال حج ۱۰- فرزندانی که از یک پدر و مادر نیستند- کبوتر دشتی- بله آلمانی ۱۱- مفصل استخوان‌های ساعد و دست- خداحافظی بیگانه- مترادف رهن- بخت و اقبال ۱۲- کشوری عربی در خاورمیانه- بازی قهوه‌خانه‌ای قدیم- بی‌رونق ۱۳- انجمن بین‌المللی هواپیمایی جهان- فرارکردن- رمانی نوشته رضا امیرخانی ۱۴- سرسبز و خرم- علم اعداد- سقف دهان ۱۵- موسسه- بسیار عزیز و گرامی.

عمودی:

۱- بانوی شاعر ایرانی با مناظره‌های بی‌نظیر در شعر- عضو رونده ۲ – پسوند شباهت- جگرگوشه والدین- با ناز راه‌رفتن ۳- قهوه‌ای مایل به زرشکی- تدوین شده- کال ۴- از پسران فریدون پیشدادی- ویران- قومی ایرانی ۵- هفدهمین سوره قرآن- چغندر پخته- تشک مخصوص جودو ۶- تکرار حرف دوازدهم الفبا- گدا- از لبنیات ۷ – روز وصل دوستداران... باد- قابل سکونت- اولین نخست وزیر هند پس از استقلال این کشور ۸ – صاحب بوستان و گلستان- بنای بلند چندین طبقه- ارابه ۹- گریز- زیر پیراهنی- درختی با دانه‌های روغن ۱۰- ضمیر انسان- مرطوب- روشنایی ۱۱- خستگی و تحلیل قوای جسمی یا روحی- امیدواری- دیگر ۱۲ – نوعی بیماری عفونی حاد و مسری- سرزنش‌کننده- طرف مشورت ۱۳- آسوده- فرشته شب اول قبر- قاتل ۱۴- افسر ارشد در ارتش اروپایی- یار ویس- اسب چاپار ۱۵ – خطاب بی‌ادبانه- نظام حکومتی کشورمان.

سودوکو سخت ۱۰۹۵

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۴			۱	۷		۵		
	۹	۶		۵				
							۷	۸
	۱		۳		۴		۹	
	۵		۹			۲		۴
۸			۶	۳				
	۷		۶			۸		
		۸		۴			۱	
	۶		۲					

حل سودوکو سخت ۱۰۹۴

۵	۹	۸	۱	۶	۷	۳	۲	۴
۴	۳	۱	۹	۲	۵	۶	۸	۷
۷	۶	۲	۳	۴	۸	۵	۱	۹
۳	۷	۶	۸	۹	۱	۴	۵	۲
۲	۱	۵	۴	۷	۳	۸	۹	۶
۸	۴	۹	۲	۵	۶	۷	۳	۱
۹	۲	۳	۷	۸	۴	۱	۶	۵
۶	۸	۴	۵	۱	۹	۲	۷	۳
۱	۵	۷	۶	۳	۲	۹	۴	۸

حل سودوکو ۱۰۹۴

۵	۲	۹	۴	۱	۷	۳	۶	۸
۳	۱	۷	۵	۶	۸	۴	۹	۲
۶	۴	۸	۲	۹	۳	۵	۱	۷
۴	۵	۲	۳	۷	۹	۶	۸	۱
۸	۷	۳	۶	۴	۱	۲	۵	۹
۱	۹	۶	۸	۲	۵	۷	۴	۳
۲	۶	۱	۹	۳	۴	۸	۷	۵
۷	۳	۵	۱	۸	۶	۹	۲	۴
۹	۸	۴	۷	۵	۲	۱	۳	۶

سودوکو ۱۰۹۵

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۴						۳
۱			۶	۸	۷		۲	
	۲		۵		۴	۱	۶	
				۹	۱		۴	۷
۲			۷		۵		۹	۶
۴		۹	۸		۳			۱
		۵	۹		۸	۶		۷
	۸		۲	۵	۹			۴
	۶		۴		۲	۱		

جدول ۲۰۹۷

